

Miljø- og Fødevareministeriet
Departementet

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg

Den 16. oktober 2018
Sagsnummer: 2018-320

./.

Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering grundnotat om Kommissionens forslag til gennemførelsesretsakt om godkendelse af anvendelsen af natriumdichromat som bejdsemiddel til industriel farvning af uld i mørke farver i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) (komite-sag).

Forslaget forventes sat til afstemning i REACH-komiteen den 25. oktober 2018.

Forslaget forventes ikke at påvirke beskyttelsesniveauet i Danmark.

Regeringen agter på den baggrund at støtte forslaget.

Med venlig hilsen

Jesper Wulff Pedersen

Den 12. oktober 2018
MFVM 673

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om Kommissionens forslag til gennemførelsesretsakt om godkendelse af anvendelsen af natriumdichromat som bejdsemiddel til industriel farvning af uld i mørke farver i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) (komitesag)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til gennemførelsesretsakt om godkendelse af anvendelsen af stoffet natriumdichromat som bejdsemiddel til industriel farvning af uld i mørke farver i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) (komitesag). Forslaget giver den italienske virksomhed Ilario Ormezzano Sai Spa tilladelse til efter optag på godkendelseslisten, bilag XIV i REACH, fortsat at anvende stoffet i en periode på 4 år fra "solnedgangsdatoen" den 21. september 2017. Forslaget forventes sat til afstemning i REACH-komiteen den 25. oktober 2018. Forslaget vurderes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser. Sagen forventes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet - ej heller statsfinansielle konsekvenser. Forslaget forventes ikke at påvirke beskyttelsesniveauet i Danmark. Regeringen ønsker generelt at begrænse anvendelse af særligt problematiske stoffer i de tilfælde, hvor der ikke kan demonstreres sikker brug, eller hvor der findes egnede alternativer. I den konkrete sag drejer det sig om en specifik anvendelse af stoffet, hvor der ikke findes alternativer. I nærværende godkendelse af anvendelse af natriumdichromat har Kommissionen forslået yderligere risikohåndteringsforanstaltninger og monitorering, således at de endelige risikohåndteringsforanstaltninger vil være tilstrækkelige til at sikre arbejdstagere og den generelle befolkning via miljøet, og den beregnede maksimale koncentration i arbejdsmiljøet er lavere end Arbejdstilsynets grænseværdi. Regeringen agter på den baggrund at støtte forslaget.

Baggrund

Kommissionen har fremlagt forslag til gennemførelsesretsakt om godkendelse af anvendelsen af natriumdichromat som bejdsemiddel til industriel farvning af uld i mørke farver i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH).

Forslaget har hjemmel i REACH-forordningens artikel 64, stk. 8. Afstemning skal herefter ske i henhold til artikel 133, stk. 3, i REACH-forordningen, som henviser til forskriftproceduren i artikel 5 i Rådets afgørelse 1999/468/EF. Forskriftproceduren er nu erstattet af undersøgelsesproceduren i hen-

hold til artikel 5 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning 182/11, jf. dennes artikel 13, stk. 1, litra c).

Ved kvalificeret flertal i komitéen vedtager Kommissionen forslaget. Hvor der hverken er kvalificeret flertal for eller imod i komitéen, kan Kommissionen ikke vedtage forslaget, idet basisretsakten anses for at bestemme, at forslaget ikke kan vedtages, når der hverken er kvalificeret flertal for eller imod. Kommissionen kan dog vælge enten at forelægge forslaget for en appelkomité inden for 1 måned eller at forelægge et revideret forslag for komitéen inden for 2 måneder. Det samme gælder, hvor der er kvalificeret flertal imod i komitéen, og hvor Kommissionen vurderer, at foranstaltningerne er nødvendige. I appelkomitéen kan Kommissionen vedtage forslaget i tilfælde af kvalificeret flertal for, samt hvor der hverken er kvalificeret flertal for eller imod forslaget.

Forslaget forventes sat til afstemning i REACH-komiteen den 25. oktober 2018.

Formål og indhold

REACH-forordningens afsnit VII indeholder en godkendelsesordning for særligt problematiske stoffer. Godkendelsesordningens formål er at sikre, at det indre marked fungerer efter hensigten, samtidig med at det sikres, at risici i forbindelse med særligt problematiske stoffer er tilstrækkeligt kontrolleret, og at disse stoffer efterhånden erstattes af egnede alternative stoffer eller teknologier, hvis disse er økonomisk og teknisk levedygtige, jf. REACH artikel 55.

Processen med udfasning af særligt problematiske stoffer starter allerede ved optagelsen af stoffet på kandidatlisten. Her starter en del virksomheder arbejdet med at skifte til bedre alternativer. Udfasningsprocessen fortsættes ved optagelse på REACH-forordningens bilag XIV (fortegnelse over stoffer, der kræver godkendelse), hvorefter flere virksomheder forventes at udfase stofferne. I sidste ende skal de virksomheder, der stadig har et behov for markedsføring eller anvendelse af stofferne, ansøge om og få godkendelse hertil, idet de skal dokumentere tilstrækkelig kontrol af risici, eller at de socioøkonomiske fordele opvejer risici.

Forordningens bilag XIV opregner de stoffer, for hvilke der kræves en godkendelse, før de kan markedsføres eller anvendes efter den såkaldte "solnedgangsdato" (dvs. den dato, hvor anvendelse skal ophøre, med mindre der er indsendt en ansøgning om godkendelse). I ansøgningen om godkendelse af fortsat markedsføring eller anvendelse skal virksomheden godtgøre, at stoffet kan anvendes sikkert, og komme med en vurdering af, om der findes egnede alternativer (substitutionsmuligheder).

Forslaget til gennemførelsesretsakten vedrører en forvaltningsafgørelse, hvorefter Kommissionen træffer afgørelse vedrørende ansøgning fra virksomheden Ilario Ormezzano Sai Spa fra Italien om fortsat anvendelse af op til 130 tons om året af natriumdichromat til henholdsvis:

1. Ompakning til distribution til virksomheder, der anvender stoffet som bejdsemiddel til industriel farvning af uld i mørke farver (samtlige 130 tons).
2. Anvendelse som bejdsemiddel til industriel farvning af uld i mørke farver hos 11 farverier (downstreambrugere) i Italien (her anvendes 80 tons, de øvrige 50 tons eksporteres til lande uden for EU).

Ilario Ormezzano Sai Spa fremsendte den 21. marts 2016 ansøgning om godkendelse af natriumdichromat til ovennævnte anvendelse. Ansøgningen har i henhold til procedurerne i REACH-forordningen været behandlet af det Europæiske Kemikalieagentur, ECHA, i udvalgene for risikovurdering, RAC, og socioøkonomisk vurdering, SEAC, som den 2. maj 2017 har afgivet følgende udtalelser:

- **RAC** konkluderede, at der ikke kan fastsættes en nedre grænse for, hvornår stoffet er kræftfremkaldende. Udvalget konkluderede endvidere, at de risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold, som er beskrevet i ansøgningen, er passende og effektive for den generelle befolknings udsættelse via miljøet, men at de **ikke** er passende og effektive i forhold til at begrænse risikoen for arbejdstagere. RAC vurderer dog, at de foreslåede tiltag og måleprogrammer for arbejdstagernes udsættelse vil forbedre situationen. RAC anbefaler, at udledning til miljø overvåges for at gøre vurderingen af den generelle befolkning mere robust.
- **SEAC** konkluderede, at der ikke på nuværende tidspunkt findes alternative stoffer eller teknologier, som er teknisk og økonomisk gennemførlige for ansøgeren (inden solnedgangsdatoen). SEAC har desuden konkluderet, at ansøgeren har påvist, at de socioøkonomiske fordele opvejer de risici for menneskers sundhed eller miljøet, der følger af anvendelsen af stoffet.

Kommissionen vurderer, at der på grundlag af analysen af alternativer mv., som ansøgeren har udarbejdet, og på basis af en tidligere analyse, som Kommissionen har udført i forbindelse med ansøgningen fra en lignende italiensk virksomhed Gruppo Collo, om alternativer, som vil kunne implementeres inden for en kort årrække. Kommissionen vurderer derfor, at der, når de socioøkonomiske vurderinger tages i betragtning, vil kunne gives en godkendelse med en frist for fornyet vurdering på 4 år fra solnedgangsdatoen frem til den 21. september 2021 for de beskrevne anvendelser. Den 4-årige periode vil give virksomheden mulighed for at implementere alternativet. Godkendelsen gives under forudsætning af anvendelse af de risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold, som ansøgeren har beskrevet. Derudover er det en forudsætning for godkendelsen, at ansøgeren evaluerer virksomhedens og farveriernes risikohåndteringsforanstaltninger, indfører brug af åndedrætsværn for at opnå tilstrækkelig beskyttelse i situationer, hvor der kan opstå eksponering og kommunikerer dette til farverierne. Ansøgeren skal ligeledes implementere et årligt uddannelsesforløb i brug af personlige værnemidler hos farverierne. Endelig skal både ansøgeren og farverierne gennemføre overvågning af arbejdstagernes udsættelse for stoffet og udledning til miljø via luft og spildevand.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget til gennemførelsesretsakt.

Nærhedsprincippet

Da formålet med forslaget til gennemførelsesretsakten er at udmønte EU forvaltningsbeføjelser i allerede gældende fællesskabsregulering, finder regeringen, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Kommissionens forslag til godkendelsen er ikke relevant i forhold til dansk lovgivning, da den kun vedrører anvendelse uden for Danmark.

Konsekvenser

En vedtagelse af forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Forslaget har ingen væsentlige statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget. Forslaget skønnes ikke at medføre væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser. Forslaget vurderes ikke at medføre nævneværdige erhvervsøkonomiske konsekvenser.

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU, da stoffet ikke genfindes i færdige produkter.

I det konkrete tilfælde drejer det sig om en konkret virksomheds ompakning til distribution af 130 tons om året til farverier samt den specifikke anvendelse af stoffet som bejdsemiddel i en årlig mængde på 80 tons, hvor det er dokumenteret, at der ikke findes alternativer for ansøgeren, som er økonomisk gennemførlige (inden solnedgangsdatoen). På baggrund af ansøgningen har Kemikalieagenturets risikovurderingskomité, RAC, konkluderet, at de beskrevne risikohåndteringsforanstaltninger ikke er tilstrækkelige og effektive til begrænsning af risici for arbejdstagere. RAC vurderer dog, at de foreslåede tiltag og måleprogrammer for arbejdstagernes udsættelse og udledning til miljøet vil forbedre situationen. Kemikalieagenturets socioøkonomiske komité, SEAC, har desuden konkluderet, at de socioøkonomiske fordele opvejer risici for arbejdstagere. SEAC har på baggrund af ansøgerens oplysninger om analyser og forskning vedrørende alternativer foreslået, at godkendelsen gives for en periode på 7 år, hvilket Kommissionen på baggrund af viden om alternativer har valgt at ændre til 4 år, som vil give virksomheden mulighed for at implementere alternativet. Herudover fremgår i Kommissionens forslag til beslutning om godkendelse vilkår om, at ansøgeren skal overvåge udledning til miljøet og arbejdstagernes udsættelse for natriumdichromat. Resultaterne herfra anvendes til at evaluere om risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold er effektive med henblik på yderligere begrænsning af arbejdstagernes udsættelse for stoffet samt udledning til miljøet. Ansøgeren skal desuden evaluere virksomhedens og farveriernes risikohåndteringsforanstaltninger, herunder indføre brug af åndedrætsværn for at opnå tilstrækkelig beskyttelse i situationer, hvor der kan opstå eksponering, og kommunikere dette til farverierne. Ansøgeren skal ligeledes implementere et årligt uddannelsesforløb i brug af personlige værnemidler hos farverierne.

Høring

Forslaget har været i skriftlig høring i EU Miljøspecialudvalget, og der er ikke modtaget bemærkninger.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at der vil være et kvalificeret flertal af medlemslande, som vil støtte forslaget. Seks lande har dog i REACH komiteen givet udtryk for, at de ikke forventer at støtte en periode på 4 år og i stedet ønsker en 7-årig godkendelse. Fire lande har tilkendegivet, at de støtter en 4-årig periode.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Det er regeringens generelle holdning, at de særligt problematiske stoffer, som er prioriteret og optaget på REACH, Bilag XIV, som udgangspunkt skal erstattes af egnede alternative stoffer eller teknologier, hvis disse er økonomisk og teknisk levedygtige. Indtil dette kan opnås, skal risici ved fortsat anvendelse være tilstrækkeligt kontrolleret, eller de socioøkonomiske fordele ved fortsat brug skal opveje eventuelle risici for mennesker og miljø.

Regeringen agter at støtte forslaget, idet der tages udgangspunkt i, at ansøgeren skal overholde de generelle krav i REACH om kontrol af risici for mennesker og miljø samt gældende arbejdsmiljø- og miljøkrav. Herudover er den beregnede maksimale koncentration i luften i arbejdsmiljøet (1,25 µg/m³) lavere end Arbejdstilsynets grænseværdi for arbejdsmiljøet (5 µg/m³), og der stilles desuden krav om evaluering af effektiviteten af risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold med henblik på yderligere begrænsning af arbejdstagernes udsættelse for stoffet samt udledning til miljøet. Endelig udløber godkendelsen den 21. september 2021.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.